

Notiser

Till minnet av Hans Ragnemalm

Helt oförberedd och med stor bestörtning mottog jag meddelandet att Hans Ragnemalm hastigt hade avlidit söndagen den 7 augusti. Han blev 76 år. För mig innebar meddelandet slutet på en lång och förtroendefull vänskap.

Hans och jag kom i kontakt med varandra på Juridiska fakulteten i Lund genom våra fortsatta studier efter grundutbildningen. Året bör ha varit 1966. Hans hade då redan två års doktorandstudier bakom sig, medan jag själv var nybliven doktorand. Vi hade båda valt avhandlingsämnen inom den offentliga rätten, och vi hade fått samma handledare, nämligen professor Håkan Strömberg. Jag hade stor nytta av att Hans kommit litet längre i sina studier för då kunde jag fråga honom till råds när olika problem dök upp i mitt eget skrivande. En dag upptäckte vi att vi utan den andres kännedom hade kommit att flytta till samma ställe i Lund. Men inte nog härmed. Våra arbetsrum var så placerade att vi med lätthet kunde se när det var släckt eller tätt i den andres rum. Detta kom antagligen att medföra en gynnsam inverkan på vårt forskningstempo. När det nådde oss att man på fakulteten sade sig ha svårt att skilja på de två doktoranderna i offentlig rätt, bestämde Hans sig för att anlägga mustasch. Därefter hette det på fakultetskansliet: ”han med mustasch och han utan”.

Hans disputerade 1970 på avhandlingen Förvaltningsbesluts överklagbarhet. Tre år senare publicerade han boken Extraordinära rättsmedel i förvaltningsprocessen. Båda dessa verk håller hög vetenskaplig standard. Böckerna har också visat sig vara mycket användbara i praktiken.

Hans lämnade Lund 1975 för att tillträda en professur i offentlig rätt vid Stockholmsfakulteten. Vi upprätthöll en nära kontakt även efter flykten, särskilt under de år då vi samtidigt var dekaner och brottades med likartade arbetsuppgifter. Under sin tid på Stockholmsfakulteten författade Hans en lärobok med titeln Förvaltningsprocessrättens grunder. Boken är mycket uppskattad — särskilt för sin pedagogiska uppläggning — av både studenter och lärare i den juridiska grundutbildningen. Den utkom i sin tionde upplaga 2014.

Under åttiotalets senare hälft lämnade vi båda den akademiska världen och övergick till praktisk, juridisk verksamhet i Stockholm. Oftast blev det på det sättet att Hans var först att inneha en tjänst eller ett uppdrag och sedan kom jag efter när han övergått till annan verksamhet. Det medförde att vi under en begränsad period på nittiotalet hann vara JO, regeringsråd och ledamot av Venedigkommissionen. För mig som kom efter var det tryggt att veta att jag alltid kunde kontakta Hans när något överraskande problem dök upp.

Ett osedvanligt gott val gjorde regeringen när den utsåg Hans till vår förste domare i EU-domstolen. Det är allmänt omvittnat att han i domstolen kom att spela en viktig roll vid behandlingen av rättssäkerhetsfrågor. Under Hans tid i EU-domstolen var våra kontakter mera oregelbundna. Men det skulle komma en tid när vi än en gång gavs möjlighet att dagligen arbeta tillsammans. Under innevarande sekels första fem år tjänstgjorde vi båda nämligen som domare i Regeringsrätten (nuvarande

Högsta förvaltningsdomstolen). Vi hade då rika tillfällen att diskutera juridiska problem; ibland kunde jag få känslan av att vara förflyttad tillbaka till lundatiden på sextio- och sjuttitalen.

Hans Ragnemalms bortgång utgör en stor förlust för den offentliga rätten. Hans solida kunskaper i ämnet och goda omdöme gjorde honom ousbärlig i vilken juridisk miljö som helst. Han besatt också en stilistisk förmåga långt utöver vad som är vanligt för en jurist. Jag har ännu inte hunnit vänja mig vid tanken att Hans inte längre finns bland oss. Men jag vet att jag kommer att sakna honom oerhört mycket.

Rune Lavin

Personalnotiser

Nya justitieråd

Regeringen har den 15 september 2016 utnämnt professor *Petter Asp* att vara justitieråd i Högsta domstolen.

Petter Asp arbetar sedan 2009 som professor i straffrätt vid Stockholms universitet. Han var dessförinnan verksam vid Uppsala universitet i sammanlagt 13 år, sedan 2003 som professor. Han har även erfarenhet av bland annat arbete som ämnessakkunnig i Justitiedepartementet och som utredare och expert i ett stort antal statliga utredningar. Petter Asp tillträder som justitieråd den 20 februari 2017.

Foto: Eva Dalin/Stockholms universitet

Vidare har regeringen den 15 september 2016 utnämnt rättschefen *Malin Bonthron* till justitieråd i Högsta domstolen. Malin Bonthron arbetar sedan 2012 som rättschef i Justitiedepartementet. Dessförinnan arbetade hon i samma departement, inledningsvis som rättssakkunnig, därefter som kansliråd, ämnesråd och sedermera departementsråd och chef på enheten för immaterialrätt och transporträtt. Hon har även erfarenhet av bland annat arbete som biträdande jurist på advokatbyrå. Malin Bonthron tillträder som justitieråd den 4 september 2017.

Hovrätterna

Regeringen har utnämnt

utredningssekreteraren *Magnus Mannerback*, juristen *Lina Sandin* och kammaråklagaren *Thobias Wilhelmsson* att vara hovrättsråd i Göta hovrätt (2016-09-15).

Svea hovrätt har förordnat

hovrättsfiskalen *Johanna Carlsson* till hovrättsassessor (2016-09-01),
 hovrättsfiskalen *Mohamed Ali* till hovrättsassessor (2016-09-01),
 hovrättsfiskalen *Helena Jacobsson* till hovrättsassessor (2016-09-15),
 hovrättsfiskalen *Nils Friberg* till hovrättsassessor (2016-09-17).

Hovrätten över Skåne och Blekinge har förordnat

hovrättsfiskalen *Fredrik Blommé* till hovrättsassessor (2016-09-01),
 hovrättsfiskalen *Niklas Eriksson* till hovrättsassessor (2016-09-01).

Kammarrätterna

Regeringen har utnämnt

chefsrådmannen *Marie-Louise Kraft* att vara kammarrättsråd tillika vice ordförande på avdelning i Kammarrätten i Göteborg (2016-09-15).

Kammarrätten i Göteborg har förordnat

kammarrättsfiskalen *Tommy Fraenkel* till kammarrättsassessor (2016-08-24),

kammarrättsfiskalen *Sharzad Rahimi* till kammarrättsassessor (2016-09-19),

kammarrättsfiskalen *Anna Rydebjörk* till kammarrättsassessor (2016-09-19).

Tingsrätterna

Regeringen har utnämnt

avdelningsdirektören *Dag Feurst* att vara rådman i Örebro tingsrätt (2016-09-08),

lagmannen *Stefan Olsson* att vara lagman i Ystads tingsrätt (2016-09-15),

rådmannen *Marit Åkerblom* att vara chefsrådman i Östersunds tingsrätt (2016-09-15),

rättssakkunnige *Szilard Rado*, rättssakkunnige *Carl Winnberg* och justitiesekreteraren *Martin Prosell* att vara rådmän i Södertälje tingsrätt (2016-09-15),

justitiesekreteraren *Susanne Österlund* att vara rådman i Falu tingsrätt (2016-09-15),

kammaråklagaren *Malin Olsson Almquist* att vara rådman i Östersunds tingsrätt (2016-09-15),

patentexperten *Anna Hedberg* att vara patentråd i Stockholms tingsrätt (2016-09-15).

Förvaltningsrätterna

Regeringen har utnämnt

chefsjuristen *Kristina Samuelsson* att vara rådman i Förvaltningsrätten i Linköping (2016-09-15).

Regeringen har anställt

rådmännen *Catharina Kihlefeldt Bondesson* och *Marianne Larsson*, rättsliga specialisten *Anna-Maria Persson* samt tf. rådmännen *Alexander Warnolf* och *Nina Stierna* på en tidsbegränsad anställning som rådmän i Förvaltningsrätten i Malmö (2016-09-15).

Sveriges Advokatsamfund

Till nya ledamöter har antagits

Joanna Afzelius, Göteborgs Advokatbyrå AB, Göteborg, *Martin Ahlbeck*, Foyen Advokatfirma KB, Malmö, *Alicia Ahlberg*, Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB, Stockholm, *Martin Almström*, Advokatbyrån Tuhkanen AB, Luleå, *Charlotta Arnborger*, Advokatfirman Sweger AB, Stockholm, *Mattias Gilborne Augustson*, Advokat Louise Gilborne AB, Göteborg, *Arman Azad*, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Stockholm, *Walter Bergman*, Celsus Advokatbyrå HB, Stockholm, *Ingeborg Bjerlestam*, Leberberg Advokatbyrå AB, Stockholm, *Sofie Bjärtun*, Advokatfirman Vinge KB, Stockholm, *Felix Boman*, Advokatfirman Lindahl KB, Göteborg, *Anders Börjesson*, Roschier Advokatbyrå AB, Stockholm, *Emelie Cedergren*, Bird & Bird Advokat KB, Stockholm, *Camilla Dath*, Kompass Advokat AB, Stock-

holm, *Andreas Edenman*, Hamilton Advokatbyrå KB, Stockholm, *Anna Eidvall*, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Stockholm, *Sofia Ekdahl*, Advokatfirman Vinge KB, Stockholm, *Karin Eklund*, Baker & McKenzie Advokatbyrå KB, Stockholm, *Zackarias Ekman*, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Stockholm, *Filip Funk*, Fredersen Advokatbyrå AB, Malmö, *Robert Gerdin*, Trägårdh Advokatbyrå AB, Malmö, *Lisa Hammarberg*, Advokatfirman Wigert & Placht AB, Uppsala, *Alexander Hantosi*, Ramberg Advokater KB, Stockholm, *Rebecka Harding*, Advokatfirman MarLaw AB, Stockholm, *Nicole Hervidsson*, Setterwalls Advokatbyrå AB, Stockholm, *Mikaela Hansel Holmgren*, Landahl Advokatbyrå AB, Stockholm, *Helena Håkansson*, Advokatfirman Vinge KB, Stockholm, *Maria Jennerholm*, MAQS Advokatbyrå Göteborg AB, Göteborg, *Linus Jonson*, G Grönberg Advokatbyrå AB, Stockholm, *Tony Jonsson*, Advokatfirman Mats Carnestedt AB, Järfälla, *Karolina Jönsson*, Advokatfirman Juhlin & Partners KB, Helsingborg, *My Karlsson*, Wistrand Advokatbyrå, Göteborg, *Per Kronvall*, Advokatfirma DLA Piper Sweden KB, Stockholm, *Johanna Landsberg*, Advokatbyrån Humanisterna AB, Katrineholm, *Anna Lapinska*, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Stockholm, *Anna Larsson*, Rosengrens Advokatbyrå i Göteborg AB, Göteborg, *Hanna Larsson*, Advokatfirman Svedberg Aronsson KB, Borås, *Camilla Lind*, Försvarsadvokaterna Stockholm KB, Borås, *Christopher Lindén*, Måres Advokatbyrå AB, Göteborg, *Johanna Karlsson Lindén*, Amber Advokater Värnamo KB, Värnamo, *Marie-Anne Lindhardt*, MAQS Advokatbyrå Göteborg AB, Göteborg, *Christian Lindhé*, Advokatfirman Vinge KB, Malmö, *Sebastian Ländin*, Adriansson Advokatbyrå AB, Knivsta, *Henrik Mansfeld*, Advokatfirman De Basso AB, Stockholm, *Niclas Martinsson*, Setterwalls Advokatbyrå AB, Stockholm, *Anders Midby*, Advokatfirman Edip Samuelsson AB, Göteborg, *Lovisa Nelledad*, Setterwalls Advokatbyrå AB, Stockholm, *Jaana Nilsson*, Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB, Stockholm, *Johan Nilsson*, JKN Advokatbyrå AB, Stockholm, *Daniel Rosero Nordalm*, Advokatfirman Credo AB, Göteborg, *Johan Nyberg*, Advokatfirman Glimstedt Östergötland KB, Linköping, *Elin Nyquist*, Advokatfirman Cederquist KB, Stockholm, *Emma Olsson*, Ceders advokatbyrå AB, Enköping, *Cecilia Pehrson*, Setterwalls Advokatbyrå AB, Stockholm, *Eva Redig*, Advokatbyrån Kruse&Co Försvarsadvokater AB, Helsingborg, *Olof Reinholdsson*, Setterwalls Advokatbyrå AB, Stockholm, *Cecilia Relfsson*, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Malmö, *Louise Rodebjer*, Hannes Snellman Advokatbyrå AB, Stockholm, *Maja Rothpfeffer*, Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB, Stockholm, *Karl Samuelsson*, Advokatfirman Vinge KB, Stockholm, *Marianne Sandström*, Kiruna Advokatbyrå, Boden, *Mikael Moreira Santos*, Synch Advokat AB, Stockholm, *Elisabeth Salmgren von Schantz*, Wistrand Advokatbyrå, Stockholm, *Katarina Shamoun*, Advokatfirman Edip Samuelsson AB, Göteborg, *Yadid Staifo*, Advokatfirman Staifo AB, Göteborg, *Helena Stigmark*, Linklaters Advokatbyrå AB, Stockholm, *Marcus Ström*, Igne Advokatbyrå AB, Luleå, *Jenny Söberg*, MAQS Advokatbyrå Malmö KB, Malmö, *Anders Thulin*, Öberg & Heijne Advokatbyrå, Stockholm, *Philip Tonkin*, Advokatfirman Lindahl KB, Stockholm, *Viktoria Wastenson*, Advokatfirman Lindahl KB, Stockholm, *Anna Vikström*, Advokatfirman Wigert & Placht AB, Uppsala, *Emil Winkler*, Advokatfirman Wåhlin AB, Göteborg, *Sara-Greta Alvero*, Kiruna Advokatbyrå, Kiruna, *Tobias Öd Österman*, Setterwalls Advokatbyrå AB, Stockholm, *Michael Bark-Jones* (reg. EU-advokat), White & Case Advokataktiebolag, Stockholm, *James Marriott* (reg. EU-advokat), Marriott Legal Services, Stockholm, *Felicity Trocmé*

(reg. EU-advokat), Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Stockholm (2016-08-26).

I detta häfte (s. 653–744) jämte bilaga (s. 745–820) har medverkat bl.a.

Finn Madsen, advokat

Hugo Tiberg, professor emeritus

Mattias Widlund, advokat

Dan Hanqvist, advokat

Monica Hall, kanslichef

Bengt Billquist, utskottsråd

Per Claréus, hovrättsråd

Rune Lavin, f.d. regeringsråd

Marcus Radetzki, professor